

KÖZGAZDASÁGTAN II. VIZSGA TEMATIKA

1. Makroökonómia alapfogalmai

- makroökonómia fogalma, kialakulása és történeti fejlődése (Keynes, Employment Act)
- a makrogazdasági politika célkitűzései (kibocsátás, foglalkoztatás, stabil árak)
- a makrogazdasági politika eszközei (monetáris politika, költségvetési politika)

2. A gazdasági tevékenység mérése

- GDP fogalma, makrogazdasági körforgás
- GDP összetevői (fogyasztás, bruttó beruházás, kormányzati vásárlások, nettó export)

3. A fogyasztás és beruházás

- a fogyasztás fogalma és összetevői és arányai
- jövedelem és megtakarítás (személyes jövedelem, rendelkezésre álló személyes jövedelem, személyes megtakarítás fogalma, jellemzői)
- fogyasztási függvény (fogalma, ábrázolása, elemzése), fogyasztási határhajlandóság
- megtakarítási függvény (fogalma, ábrázolása, elemzése), megtakarítási határhajlandóság
- fogyasztást meghatározó tényezők (rendelkezésre álló jövedelem, permanens jövedelem, életciklus-hipotézis, vagyonhatás)
- a beruházás szerepe, beruházást meghatározó tényezők (bevételek, költségek, várakozások)

3. Konjunktúraciklusok

- konjunktúraciklus fogalma, fázisai, recessziók szokásos jellemzői
- konjunktúraciklus-elméletek (külső magyarázatok, belső magyarázatok, pénzügyi válságok)
- aggregált kereslet elmélete, a multiplikátor modell

4. Pénz, pénzügyi rendszer

- pénzügyi rendszer fogalma, részei, pénzügyi közvetítők
- pénzügyi áramlás folyamata a gazdaságban, pénzügyi rendszer funkciói, főbb pénzügyi eszközök
- pénz gazdaságtörténeti fejlődése (bartercsere, árupénz, modern pénz, pénzformák)
- pénz funkciói, pénztartás költsége, pénzkereslet forrása (tranzakciós, vagyontartási)

- bankrendszer felépítése, működése, pénzteremtés folyamata
- részvénypiac (hozamráta, kockázat, árfolyamindex), hatékony piacok elmélete, véletlen bolyongás elmélete

5. Monetáris politika

- a központi bank sajátosságai (szervezeti felépítés USA, Magyarország, Központi bankok céljai, feladatai, függetlenség)
- monetáris politika eszközei (nyíltpiaci műveletek, jegybanki hitelezés, tartalékolási követelmények)
- monetáris transzmissziós mechanizmus, likviditási csapda
- monetáris gazdaságtan elméletei (a pénz forgási sebessége, modern monetarizmus,)

6. Gazdasági növekedés

- gazdasági növekedés fogalma jellemzői, a növekedés négy hajtóereje (emberi erőforrás, természeti erőforrás, tőke, technológiai változás)
- gazdasági növekedés elméletei (Smith és Malthus klasszikus elmélete, neoklasszikus növekedési modell)
- tőkeintenzitás növekedése, technológia változás hatása, a technológia haladás jellemzői
- neomalthusianizmus, gazdasági növekedés a fejlődő országokban, gazdasági fejlődési elméletek (elmaradottsági hipotézis, iparosítás, állam szerepe, nyitott gazdaság)
- fejlődési modellek (ázsiai modell, szocializmus, Marx elmélete, tervutasításos modell)

7. Nemzetközi pénzügyi rendszer, valutaárfolyamok

- nemzetközi fizetési mérleg és részei (folyó fizetési mérleg, kereskedelmi deficit és többlet, pénzügyi mérleg, gazdag kölcsönkérők paradoxona)
- valutapiac, valutaárfolyam (árfolyam meghatározásának ábrázolása, kínálat, kereslet hatása, egyensúlyi árfolyam, leértékelődés, felértékelődés)
- nemzetközi pénzügyi rendszer fogalma, jelentősége
- árfolyamrendszerek (rögzített árfolyam, Hume féle alkalmazkodási mechanizmus, rugalmas árfolyamok, irányított árfolyamok, valutapiaci intervenció)
- nemzetközi pénzügyi intézmények, Bretton Woods-i rendszer

8. Munkapiac, munkanélküliség

- munkakereslet és meghatározó tényezői

- munkakínálat és meghatározó tényezői (munkaidő: helyettesítés és jövedelmi hatás, gazdasági aktivitás, bevándorlás)
- bérkülönbségek (eltérő munkafeltételek, munka minősége, kivételes személyek, szegmentált piacok)
- szakszervezetek gazdasági szerepe és hatása (bérek és munkanélküliség)
- diszkrimináció fogalma és tipikus formái (kizárás, diszkriminációs hajlam, statisztikai diszkrimináció)
- aggregált kínálati görbe rövid távon és hosszú távon, meghatározó tényezői
- munkanélküliség mérése (munkaerő állomány, munkanélküliségi ráta)
- munkanélküliség hatásai (gazdasági hatások, társadalmi hatások, Okun törvénye)
- munkanélküliség közgazdasági magyarázata (egyensúlyi munkanélküliség és típusai, nem egyensúlyi munkanélküliség és típusai)
- munkapiaci kérdések (kik, mennyi ideig, hogyan válnak munkanélkülivé)

9. Infláció

- infláció (fogalma, történeti kialakulása)
- infláció fajtái (kúszó, vágató, hiper, várt, nem várt)
- infláció gazdasági hatásai (újraelosztás, torzító hatásai, optimális inflációs ráta)
- modern inflációs elméletek (keresleti infláció, kínálati infláció, stagfláció, Phillips-görbe, NAIRU)
- antiinflációs politikák (áldozati ráta, hitelesség, munkanélküliséget csökkentő politikák)

10. Államadósság

- államadósság fogalma (kötségvetési többlet, hiány, egyensúly, nettó és bruttó adósság)
- költségvetési politika (fogalma, költségvetési deficit típusai)
- költségvetési hiány rövid távú és hosszú távú hatásai, államadósság hatása (hatékonysági veszteség, tőke kiszorító hatás, növekedés)
- új elméleti irányzatok a makroökonomiában